Ner 280. ROK 1836. WTOREK 6 GRUDNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złp. 10 miesięczne złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Ambrożego Bi,

IMIONA SŁAWIANSKIE.
Jutro Ludomysł.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	stopnie ciepła podług Reaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery.	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi.
7	27" 0."' 17	† 4°, 4	2."' 21	Pł. Zachodni Wicher	Pochmurno	O g. 1 1/2 po połnocy. błys. jakiej w lecie niewidziano, Grzm. grad wielkości laskowego orzecha i piorun 2 razy uderzył.
5. 12	0. 956	† 4. 8	2. 14	„ mocny	„	
3	1. 030	† 4, 9	1, 99	„ „	„	
9	1 436	† 5, 0	2. 07	„ Wicher	„	

Część Polityczna.

— Z Klausenburgu 5 Listopada. —

Jego Królewiczowska Mość Arcyxiążę Ferdynand Austryacko Esteński przybył tu w pożądanem zdrowiu dnia 1 b. m. o godzinie 9tej wieczorem. Całe miasto było oświetlone. Następnych dni raczył Jego Królewiczowska Mość odebrać cześć składaną Mu przez różne urzędy i stany, i przyjąć ich najłaskawiej. G. L.

— Paryż 17 Listopada. —

Słychać że rodzina królewska przywdzieje żałobę po zgonie Karola X. bez zapowiedzenia jéj na dworze; będzie więc uważana jako żałoba prywatna.

Monitor umieścił następującą depeszę telegraficzną z Bajonny daty 15 listopada, potwierdzającą wzięcie przez Karlistów obronnego klasztoru San-Mamez z działami i z załogą 300 ludzi wynoszącą. Na rzece Nervion postawili Karliści most dla utrzymania związku między brzegami. Wysłana wodą d. 11 z San Sebastian, pomoc miastu Bilbao, jeszcze tam do d. 13 nie przybyła.

Podług dziennika *Messager* jenerałowie Alaix i Narvaez, uskutecznili już na d. 6 b. m. połączenie swoje z Rodilem, jeżeli więc zręcznie poruszenia swoje rozrządzić potrafią, Gomez znajdzie się ze wszech stron otoczny, Zarzucają mu, że wpakował się niepotrzebnie w ciasny kąt pomiędzy Tagiem, Guadinną i portugalską granicą, zkąd trudno mu będzie wydostać się.

Według tegoż dziennika, zadziwia wszystkich nieczynność jenerała Espartero naprzeciw karlistom zagrażającym miastu Bilbao.

Journal des Débats w artykule umieszczonym o Hiszpanii wyprowadza wniosek, że Rodyl nie miał zamiaru doścignąć Gomeza. Brygadyer Sanz, znajduje się w prowincyi Santander, gdzie w połączeniu z brygadyerem Castor, chce niepokoić. jenerała Espartero, ażeby przeszkodzić mu w daniu odsieczy miastu Bilbao.

Donoszą w liście prywatnym daty 14 b. m. z Bajonny, że Karliści opanowali wszystkie szańce przodkowe i wzgórza dominujące nad Bilbao. Teraz zależy wszystko od obrotów jenerała Espartero. Jeżeli niepospieszy

miasto będzie musiało się poddać. Jenerał Eguja kierujący oblężeniem, mógłby je ogniem zniszczyć, przekłada jednak wziąść je przez kapitulacyą. Jeżeli się ten zamiar powiedzie, być może, iż Karliści mając w swym ręku to miasto, zaczną działać przeciwko Madrytowi. G. C. W.

Gazety *Eco Français*, *Estafette i Siecle* zostały wczoraj skonfiskowane za powtórzenie wyrażeń, za które Gazeta *la France* już poprzednio zabraną była.

List z Bona pod d. 9 tego miesiąca donosi to co następuje: »Teraz przybyły już wszystkie tu wojska oprócz jednego batalionu 62 pułku, który na gabarze *la Mare* miał tu przypłynąć. O tym okręcie który z Oran odpłynął już od miesiąca niemasz żadnéj wiadomości; lękamy się aby niepadł pastwą ostatniéj burzy. — Nie również niewiemy o parowym okręcie *Cerbere.* Telegraficzne depesze przyniosły nam wczoraj wiadomość że już teraz na pewne postanowioném zostało zajęcie Konstancyi. Załoga składać się ma z 1 batalionu francuzkiego, 1000 tureckiéj piechoty i 4 szwadronów spahis. — Jussufowi Bey już zaliczonémi być miały pieniądze dla rozłożenia się w Konstancyi potrzebne. Jeżeli zła pora najniebezpieczniejszy z nieprzyjacioł naszych na zawadzie niestanie, spodziewamy się iż między 18 a 20 staną na miejscu swego przeznaczenia. Doświadczenia nabyte przy dawniejszych wyprawach, nie były daremnemi dla teraźniejszéj jakoż przedsiewziętémi zostały najsurowsze środki ostrożności aby wszystko szło w jak największym porządku. Zwrócono uwagę na te osoby które nienależąc do armii jśdź za nią żądały: i niezaniedbano niczego aby zapobiedz nierządom których źródłem, obecność osób takich stać by się mogła. Nakoniec zapewniono każdemu mieszkańcowi nagrodę 10 franków za dostawienie jeńca żywego, a to dla położenia ile możności tamy okrutnemu zwyczajowi ucinania głowy. Okręt *Jowisz* odpłynął ztąd ażeby wciągu dopóki wyprawa trwać będzie, krążył około Tunis. P. Rance adjutant marszałka Clauzel przed kilką dniami na okręcie parowym odjechał do miasta Tunis.

Depesza telegraficzna z Tulonu pod d. 12 tego miesiąca, przerwana wczoraj zamyka się dzisiaj następującem uwiadomieniem: »9 b. m. pierwsza dywizya pod rozkazami jenerała Trezel posunęła się za przednią strażą, która w tymże dniu 7 godzin więcéj pochódu odbyła. Xiążę Nemours, marszałek Clauzel i reszta armii na d. 11 albo 12 ustąpią z Bona.

Monitor zawiera, oprócz tego następującą telegraficzną depeszę z Bajonny pod d. 15 listopada o w pół do 9 godziny wieczorem. »10go Karliści opanowali klasztor San Mainez wraz z załogą 300 ludzi i artyleryą i postawili most na Nervion. Posiłki, które 11 do San Sebastian przybyły znajdowały się tamże jeszcze dnia 13 b. m.

Messager wyraża się następującem sposobem o sprawach Hiszpanii. »Rapporta jenerała Rodil następują spiesznie jeden po drugich. — Wczoraj nadszedł tu jeden pod datą 4 tego miesiąca, ostatnie z głównéj kwatery w Almarach. Dzisiejszy kuryer przynosi trzeci rapport datowany tegoż samego dnia wieczorem w Truxillo, dokąd Rodil z dywizyą swoją przybył. — Wtedy był on oddalony od Gomeza tylko na jeden dzień pochodu. Z drugiéj strony telegraficzne depesze donoszą, że Alaix i brygardyer Narvaez dokonali połączenia swego z Rodilem 6 tego miesiąca. — Jeżeli od téj pory plany dobrze rozważone i wykonane będą, tedy trzéj pomienieni jenerałowie będą w stanie silnie działać przeciw Gomezowi. Pewną jest rzeczą że dowódzca Karlistów coraz więcéj widzi się ściśnionym między Tagiem, Guadianą i Portugalską granicą. Trudno nawet pojąć jakby Gomez potrafił wyjiśdź z położenia tak krytycznego. — Telegraficzne depesze donoszą, iż operacye oblężenia Bilbao w dniu 7 nanowo rozpoczęte zostały: lecz pokazuje się iż dopiero 9 z rana. Graf Casa Eguia ma główne dowództwo. Karliści opanowali dwa szańce. Załoga składa się z 2,600 ludzi, którzy jak widać postanowili bronić się do ostatniego. Dziwiono

nieczynności jenerała Espartero przy napadach i wycieczkach karlistów; lecz teraz dowiadujemy się, iż on zamyśla taki cios zadać, któryby Karlistów przymusił do odstąpienia od oblężenia. — Układy nad któremi P. Oarzun w Londynie pracuje, z wielką odbywają się szybkością. Zamierzona pożyczka wynosić ma 8 milionów fun. szt. nominalnej wartości z których jednakże połowa tylko ma być teraz zaliczoną.

Piszą z Cadix pod d. 2 listopada: »Wczoraj do portu naszego zawinęła eskadra Angielska pod dowództwem admirała Sir George Paget, która z Plymouth przybywa.

— *Wielka Brytania i Irlandya.* —

Nowy hiszpański poseł na dwór londyński, Don Manuel Aguilar, przybył z Doweru do Londynu.

Ceny zboża, w skutek słotnej niepogody, podniosły się na wszystkich targach angielskich, a *Courier* mówi: Rzecz aż nadto pewna, iż wniedługim czasie dopytywać się będą za obcém zbożem. Zbiór w Szkocyi, jak i w północnéj i zachodniéj Irlandyi, był najgorszy, jakiśmy od roku 1816 mieli, a niedostatek zboża w tamtych stronach państwa, musi wywrzéć swoje skutki na południowe targi. Okoliczność tę bez wątpienia bank wziął pod rozwagę: albowiem jeżeliby potrzeba było na wiosnę 5 do 700,000 kwarterów zboża wprowadzić, wtedy to przedsiębierstwo, gdyby do tego czasu kurs wexlów nie wypadł dla nas pomyślnie, bardzoby ważne miało skutki.

Dnia 10 listopada w City londyńskiem odbyła się uczta, dana dla lorda majora. Znajdowali się na niéj ministrowie obecni natenczas w stolicy. Nowy lord major Kelly, w przekonaniu, że rząd pragnie tylko szczęścia kraju, i że żadnych nie użyje środków, któreby do tego nie zmierzały celu, wniósł zdrowie lorda Melbourne i innych ministów j. k. mości. Lord Melbourne w mowie swojéj podziękował za okazany mu zaszczyt, i w końcu wniósł toast za zdrowie małżonki lorda majora. — Jenerał Ewans, dowódzca angielskiéj legii w Hiszpanii, który jest członkiem parlamentu z Westminster, a który na ostatniem posiedzeniu nie mógł się znajdować, oświadczył swoim wyborcom, iż nic mu nie przeszkadza, aby przy otwarciu najbliższego posedzenia w lutym, a w razie potrzeby i prędzéj, nie miał się na niém znajdować. Ministrowie mają mieć zamiar, zwołania tą razą parlamontu w drugim tygodniu stycznia.

Lord Palmerston po wielekroć zapraszał na obiady do siebie znakomitych hiszpańskich emigrantów, to jest xięcia Osuna i margrabiego Miralcazar i innych. G. L.

— *Z Londynu* 18 *Listopada.* —

Zawczoraj otrzymano tu wiadomości z Lisbony daty 8, a nieco później 10 b. m., przekonywające, że plan przywrócenia ustawy D. Pedra zupełnie się nie udał. — Na statku parowym *Iberia*, który przywiózł do *Falmouth* listy i depesze z Lisbony daty 10 listopada przybyli uchodzący z Portugalii xiąże Palmella i p. Silva Carvalho. G. W. C.

— *Z Frankfortu n. M.* 21 *Listopada.* —

(O 7 wieczorem). — Drogą nadzwyczajną odebrano tu następującą wiadomość z Londynu daty 16 b. m. o 11 z rana: »Dnia 7 b. m. wybuchła w Lisbonie kontrarewolucya, ale się nie udała. Konstytucya 1820 r. znowu jest w swéj mocy. G. C. W.

— *Z Madrytu* 5 *Listopada.*

Dzisiejsza gazeta dworska umieściła co następuje: »Brygadyer Con Ramen Maria Narvaez, donosi z Nawal-Moral pod dniem 10 b. m. że Gomez w nocy 7 listopada znajdował się w Berlanga nie przestając iść forsownym marszem ażeby uprzedzić wojsko nasze w Uties. Ale trudno mu będzie tam się dostać, wydano bowiem rozkazy, ażeby nieastawano w ściganiu jego korpusu.«

Do ministerium wojny nadeszła wiadomość że Gomez znajduje się w blizkości Korduby, Cabrera, Quilez i Serrador, byli w Almodavar.

Wiadomość o wypadkach w Lisbonie, sprawiła tu mocne wrażenie usposabiające umysły przeciwko Anglikom.

Mówią, że teraz kiedy się przekonano, że niedobrze jest aby minister wojny był zarazem naczelnym wodzem wojska, przeznaczają w tém ostatniém zdarzeniu jenerała Miguel na Miejsce Rodyla; według innych, zastąpi go jenerał Narvaez. Ten ostatni jest młody i nieustraszony i zna dobrze taktykę. Podbitwie pod Arlaban, rzekł o nim jenerał Bernelle. »Nie masz nic piękniejszego jak jenerał Narwaez w dniu bitwy.« Wojsko jego nie zostawia pod względem karności nie do życzenia. G. C. W.

— *Dnia* 9 *Listopada.* —

Słychać tu, że Palencya i okoliczne wioski, ogłosiły się za D. Karlosem. Na czele tych poruszeń, stanął niejaki Santiago Leon który dawniéj dowodził gierylasami.

Skazano tu na wygnanie kilka osób, między któremi są bracia Punon i Gaspar Auguilera. Odpowiedzialny wydawca dziennika *El Mundo*, osądzony został na 2-letnie uwięzienie i ponoszonie kosztów sprawy, za umieszczenie artykułu mającego tytuł: »Co téż mówią, a co nie mówią?« G.C.W.

— *Z Bruxelli* 19 *Listopada.* —

W jednym z dzienników belgickich, czytamy następującą ważną wiadomość: Dowiadujemy się z Londynu, że małżeństwo xiężniczki Wiktoryi następczyni tronu angielskiego, już jest ułożoném. Starszy z xiążąt Sasko-Koburgskich, obecnie w Bruxelli bawiących, jest wybranym na przysłego xiężniczki Wiktoryi małżonka; a tak synowiec naszego króla, zasiędzie na tronie angielskim. Król Wilhelm IV i królowa, życzyli sobie związku z domem Oranii Nassau, i w tém celu młodzi xiążęta Oranii odbyli podróż do Londynu, lecz zdaje się, iż miano także na względzie skłonność xiężniczki, która xięcia Sasko-koburgskiego sobie upodobała» Dzienniki angieskie nie wspominają nic otém i nie wierzą mu, albowiem zarówno radykaliści, wigowie i torysowie, nienawidzą domu sasko-koburgskiego; wiadomość przeto taka nie miłe po Anglii sprawiłaby wrażenie.

— *Bern* 5 *Listopada.* —

Dzisiejsza gazeta powszechna szwajcarska zawiera następujące spostrzeżenia: »Skończyła się wreszcie walka przez Radykalistów bez instrukcyi poczęta, przez nich samych przedłużana, i przez nichże samych zamknięta. Możemy się, wszakże cieszyć jak najmocniéj, że kraj nasz jeszcze w 1836 roku wydaje mężów którzy prawie tyle atramentu wypotrzebują, ileby przodkowie nasi w podobném zdarzeniu krwi wylali! Sprawa Conseila jakże była obfitą kopalnią dla dziennikarstwa! Ileż niedostarczyła przemądrych kolumn dla gazet naszych, i z tego względu boleśnie tylko znią rozstać się możemy. G. P. S.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 4 *do dnia* 5 *Grudnia.*

Dlugacz Chajm Samuel, Schloesser Jan, Henryk, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Frommer Elkan, du Laurans Józefa, do Polski; Nowak Józef, Rottinat Gabryel, Böhm Konrad, do Galicyi.

OSTRZEŻENIA

Z Jędrzejowa do Krakowa zgubione zostały dwa prima wexle z dnia 31 października Nro. 15 i 16 po 500 talarów pruskich, wystawone na Karola Drabitius w Berlinie, indossowam na Michała Łuszcz Kiewicza i do wypłacenia na dniu 31 grudnia r. b. wzywa się przeto publiczność aby takowe wexle nie nabywała ponieważ by tylko znajdować się mogły w rękach niewłaściwych gdyż już kroki przed się wzięte zostały, aby te wexle w Berlinie ani przyjęte ani wypłacone nie zostały. Ktoby przypadkiem wspomnione wexle mógł znaleść, raczy je oddać do Głównego Urzędu pocztowego Polskiego w Krakowie.

Dnia 5 Grudnia 1836 r.

Chs. Ls. *Hamann.*